

Η ΕΝ ΗΡΑΚΛΕΙΩ ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Παραθέτομεν περαιτέρω τὸ πρῶτον ψήφισμα τῆς Γερουσίας—διότι ὑπάρχουν καὶ ἄλλα μεταγενέστερα—τὸ ἀφορῶν κτηματικὴν περιουσίαν τῆς ἱστορικῆς Μονῆς τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης, ἣτις ὑπῆρξε μετόχιον τῆς τοῦ ὄρους Σινᾶ.

Ἀπὸ τὸ ψήφισμα μανθάνομεν πότε καὶ ὑπὸ ποῖον Δούκα ἤρχισεν ἡ ὀχύρωσις τῆς πόλεως τοῦ Ἡρακλείου. Ἀλλὰ καὶ μίαν ἄλλην ἐνδιαφέρουσαν πληροφορίαν μᾶς δίδει τὸ αὐτὸ ψήφισμα, ὅτι δηλαδὴ κατὰ τὰ τέλη τοῦ 15ου αἰῶνος, ὁ Δούκας δὲν εἶχε προσλάβει ἀκόμη τὴν ὀνομασίαν *Duca di Candia*, ἀλλ' ὠνομάζετο Δούκας τῆς Κρήτης. Τὴν αὐτὴν ὀνομασίαν ἀπαντῶμεν καὶ εἰς τὰ συμβόλαια τοῦ 1301—1302 τοῦ συμβολαιογράφου Κρήτης *Benvenuto de Brixano*, περὶ ὧν ἐδημοσιεύσαμεν βιβλιοκρισίαν εἰς τὸ προγενέστερον τεῦχος τῶν «Κρητικῶν Χρονικῶν», ὅπου εἰς τρία συμβόλαια (ἀρ. 506, 558, 570) ἀναφέρεται ἐπίσης ὡς *Ducha Crete*. Εἰς πολλὰ ἄλλα συμβόλαια ἡ πόλις τοῦ Ἡρακλείου ὠνομάζεται *Candide*, ἐνῶ ἡ τῶν Χανίων ἀναφέρεται (συμβ. ἀρ. 70, 72, 73, 85, 114, 140, 380, 553, καὶ 558) ὡς *Chanea*, χωρὶς δηλαδὴ τὸ ἄρθρον «La» ἡ ὀνομασία *La Chanea* ἢ *La Canea*, περὶ ἧς τόσοι διακεκριμένοι συνεργάται τοῦ περιοδικοῦ ἠσχολήθησαν, εἶναι προφανῶς μεταγενεστέρα.

Κ. Δ. ΜΕΡΤΖΙΟΣ

Βενετία, Ἰούνιος 1952

ἀ. μ. Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

SENATO SECRETA—Registro 14 foglio 51

12 Gennaio 1494

Sottodì 4 Mazzio 1479 essendo necessario fortificar la città nostra de Candia et slargar el fossato, per el nobel homo Zuan Pisani tunc ducha nostro de Crede, sono tolte due botege facte de muro de raxon del Monestier de monazi de Santa Catarina de monte Sinay che i erano appresso la porta de la piazza. Et in

ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ—Κατάστιχον 14, φύλλ. 51

12 Ἰανουαρίου 1494

Τὴν 4ην Μαρτίου 1479, κριθείσης ἀναγκαίας τῆς ὀχυρώσεως τῆς ἡμετέρας πόλεως τοῦ Χάνδακος καὶ τῆς διευρύνσεως τῆς τάφρου, ὄντος τότε Δούκα τῆς Κρήτης τοῦ εὐγενοῦς Ἰωάννου Πιζάνη, ἀφηρέθησαν δύο καταστήματα λιθόκτιστα ἀνήκοντα εἰς τὸ Μοναστήριον τῶν μοναχῶν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης τοῦ ὄρους Σινᾶ, τὰ ὅποια ἦσαν πλησίον τῆς Πύλης τῆς Πλατείας. Ἀντὶ αὐτῶν, τοὺς παρεχώρηθη οἰκόπεδον μὴ-

luogo de quelle li assegnò terren de passa 5 per longeza et passa tre di largeza sopra el qual essi monazi feceno construir do botege de legnami a sue spece, contigue ad una altra botega concessa a Zorzi Longo frezer quale dapoi pervene in li frati predicti cum altre de raxon de San Marcho, la qual concession da poi per lettere Ducali de 4 Avosto 1483 et 5 Avril 1491 fo confermata, da poi veramente quel rezimento nostro per più comodo et ornamento de terra ha deliberato de far ruinar non solum le tre botege de li stati predicti ma anche quelle altre che ierano de la Signoria nostra, in grave preiudicio e danno del Monestier predicto, per la qual cosa implorando el suffragio circa zid de la Signoria nostra quale non ha mai patido sive dannificarne più presto ampliando i beni de le giexie et monastieri et quelli presentim de la retigion et devotion che questo de Sancta Cattarina de monte Sinay, L' andera parte che ali frati predicti per auctorità di questo Conseio li sia restituido tanto terren appresso le botege che iera facte per el Rezimento de raxon de San Marcho che li frati predicti possino far construir le tre botege sue perdute de legname solamente le qual però stiano a beneplacito de la nostra Signoria.

178

12

2

κους πέντε βημάτων και πλάτους τριῶν, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου οἱ ἐν λόγῳ μοναχοὶ ἀνήγειραν δι' ἐξόδων των δύο καταστήματα ξύλινα, συνεχόμενα μὲ ἐν ἄλλο κατάστημα, παραχωρηθὲν εἰς τὸν Γεώργιον Λόγκον βελοποῖόν, τὸ ὁποῖον κατόπιν περιήλθεν εἰς τοὺς ῥηθέντας μοναχοὺς, ὅπως και ἄλλα ἀνήκοντα εἰς τὸν Ἅγιον Μάρκον¹ και ἡ παραχώρησις αὕτη ἐπεκυρώθη διὰ Δουκικῶν Διαταγμάτων τῆς 4 Ἀυγούστου 1483 και 5 Ἀπριλίου 1491. Βραδύτερον ὁμως ἡ ἐκεῖσε ἡμετέρα Διοίκησις διὰ λόγους σκοπιμότητος και χάριν εὐπρεπισμοῦ τοῦ χώρου, ἀπεφάσισε νὰ κατεδαφίσῃ ὄχι μόνον τὰ τρία καταστήματα τῶν ῥηθέντων μοναχῶν, ἀλλὰ και τὰ ἄλλα ποῦ ἀνήκον εἰς τὴν Ἀύθεντίαν μας καὶ οὕτως ἐπροξενήθη σοβαρὰ ζημία εἰς τὸ εἰρημένον Μοναστήριον και διὰ τὸν λόγον τοῦτον οἱ μοναχοὶ δι' ἐκκλησιῶς των ζητοῦν τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς ζημίας, ἐπειδὴ δὲ ἡ ἡμετέρα Ἀύθεντία ὄχι μόνον δὲν ζημιώνει ἀλλὰ τούναντιον ἐπαυξάνει τὴν περιουσίαν τῶν Ἐκκλησιῶν και Μοναστηρίων, δεδομένης ἐξ ἄλλου τῆς ἀφοσιώσεως τῶν κληρικῶν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης τοῦ Ὄρους Σινᾶ, τὸ Συμβούλιον τοῦτο ἀποφασίζει ἵνα ἡ ἐκεῖσε Διοίκησις παραχωρήσῃ εἰς τοὺς εἰρημένους μοναχοὺς οἰκόπεδον ἰδιοκτησίας τοῦ Ἁγίου Μάρκου, καιάλληλον, ὅπως δυνηθοῦν οὗτοι νὰ ἀνεγείρουν τὰ τρία ξύλινα καταστήματα, τὰ ἀπολεσθέντα, τὰ ὁποῖα θὰ εἶνε ὑπὸ τὴν ἐγκρισιν τῆς ἡμετέρας Ἀύθεντίας.

Ψῆφοι 178 ὑπὲρ

> 12 κατὰ

και 2 ἀπέσχον τῆς ψηφοφορίας

¹) Ἦτοι εἰς τὴν Ἐννετικὴν Ἀύθεντίαν.